

Hyvinvointi- ja terveys – Lapin AMK kehittämissympäristöt ja TKI

Terhi Holappa, Terveysteknologian ja digiterveyden
erityisasiantuntija

terhi.holappa@lapinamk.fi

Pohjoinen hyvinvointi ja palvelut, Johtaminen ja kehittäminen

GLOBAALI ARKTINEN VASTUU

- Digitaalinen ja vihreä teollisuus
- Kestävä rakennettu ympäristö ja energia
- Kestävä metsätalous ja ruokatuotanto

KESTÄVÄ MATKAILU

- Luovat, elämykselliset ja älykkäät ratkaisut matkailussa

**TULEVAISUUDEN PALVELUT &
ETÄISYYKSIEN HALLINTA**

- Hyvinvointia edistävät kestävät ratkaisut
- Sosiaalisesti kestävä talous

GLOBAL+ Kansainväliset ja kansalliset verkostot

STUDY+ Koulutuksen kehittäminen

WORK+ Hyvinvointi ja yhteisöllisyyden tukeminen

Luottamus

Ennakkoluulottomuus

Yhteisöllisyys

MAHDOLLISTAJAT

ARVOT

STRATEGINEN VALINTA:

Tulevaisuuden palvelut ja etäisyyksien hallinta

PAINOPISTEET JA OSAAMISKÄRJET

HYVINVOINTIA EDISTÄVÄT KESTÄVÄT RATKAISUT

- Vaikuttavat palvelut, toimintamallit ja älykkäät ympäristöt hyvinvointityössä
- Aktiivinen elämäntapa toimintakyvyn ja liikkumisen edistämiseksi

SOSIAALISESTI KESTÄVÄ TALOUS

- Sosiaalinen kädenjälki
- Kestävää kasvua ja työtä uusilla liiketoimintamalleilla

LAPIN AMK⁷
Lapland University of Applied Sciences

3 TERVEYTTÄ JA HYVINVOINTIA

4 HYVÄ KOULUTUS

8 IHMISARVOISTA TYÖTÄ JA TALOUSKASVUA

11 KESTÄVÄT KAUPUNGIN JA YHTEISÖT

NOUSEVAT
TEKNOLOGIAT

UUDISTUVAT
LIIKETOIMINTAMALLIT

KIERTOTALOUS

LAPIN AMK⁷
Lapland University of Applied Sciences

www.lapinamk.fi

Terhi Holappa 9.4.2024

Missio

Kehittämisympäristöjen **kehittäminen ja hyödyntäminen** siten, että ne palvelevat paremmin elinkeinoelämää.

<https://www.lapinamk.fi/fi/Yrityksille-ja-yhteisoille/Kehittamisymparistot>

Kehittämissympäristöjä - hyvinvointi

Hyvinvointipysäkki ja ONNI -auto (Kemi)

Aistihuone (Kemi)

Etähoito (Roi)

Simulaatiosairaalat SKY (Kemi) ja Aurora (Roi)

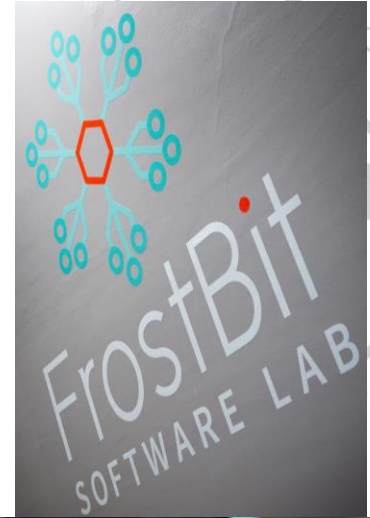
Kotiympäristöt (Kemi, Roi)

Kehittämissympäristöjä – digitaaliset ratkaisut

FrostBit (Roi)Software Lab
-XR & Peliteknologiat
-Web & Mobiilijärjestelmät sekä monipuolinen tiedonhallinta

XBit (Tornio) ympäristö
-XR Space
-AR/VR
-Podcast studio
-Videostudio
-Käytettävyysslaboratorio

Kehittämisympäristöt ja elinkeinoelämä NYT - LiFt

- TP 1 Kehittämisympäristöjen nykytila-analyysi ja kehittämis-kohteiden tunnistaminen
- TP 2 Verkoston aktivointi ja toimintamallin luonti
- TP 3 Tarpeiden tunnistaminen ja pilotoitavien kohteiden valinta
- TP 4 Pilotit kehittämisympäristöissä
- TP 5 Tiedotus ja viestintäavoitteet,

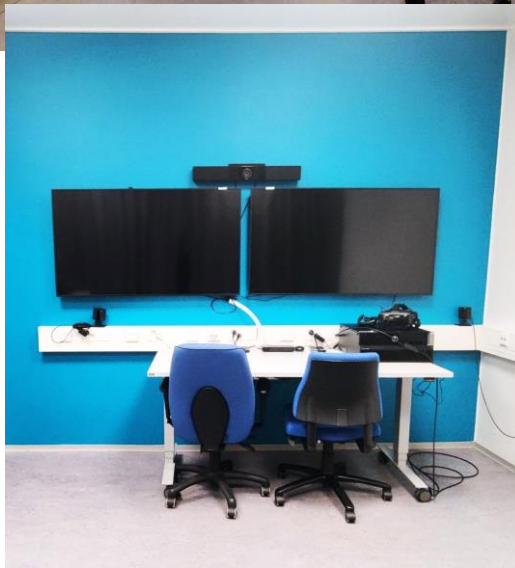
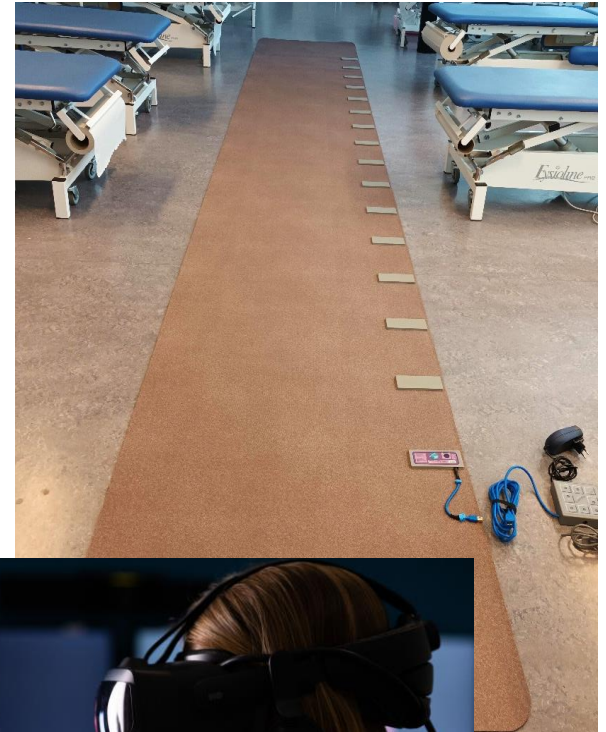
Yhteys;
tuuli.tikkanen@lapinamk.fi

Kohderyhmä:

- liikunta- ja fysioterapiapalveluita tuottavat yritykset
- hyvinvointi- ja terveysteknologia-alan yritykset
- urheiluseurat, yhdistykset sekä muut kolmannen sektorin toimijat

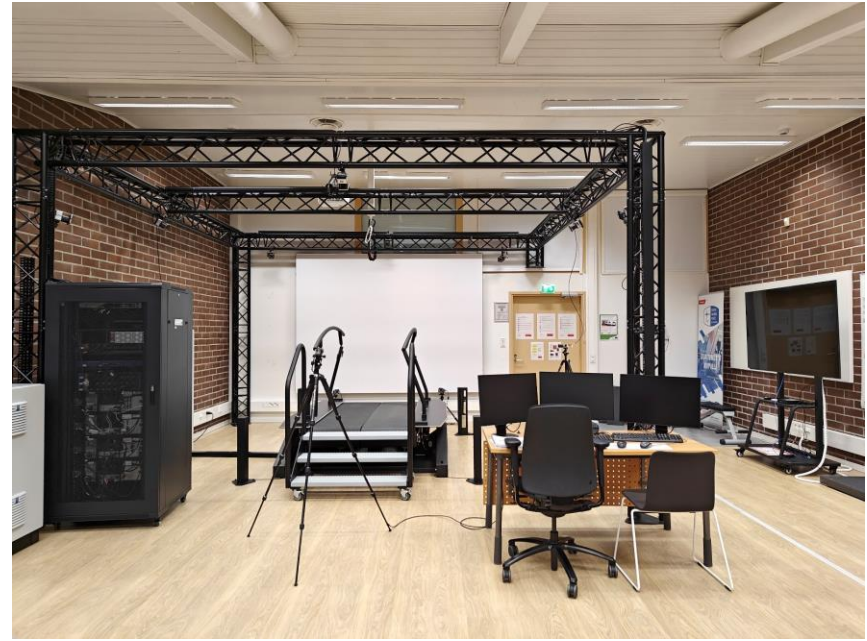
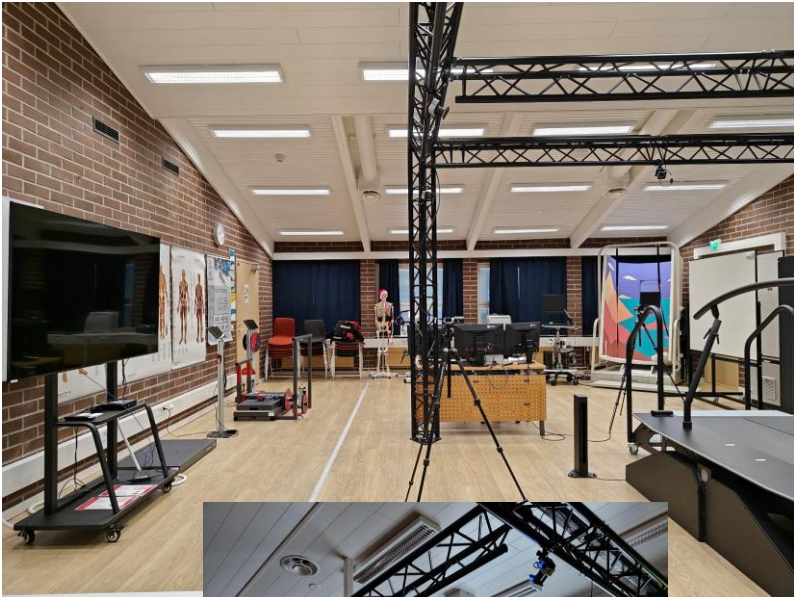
Tuloksena mm. Lapin AMK liikunnan ja fysioterapian kehittämisympäristöjen uudistetut palvelukuvaukset sekä palvelupolut

Semppi - fysioterapia

Sports Lab - liikunta

Terhi Holappa 9.4.2024

The Innovation ecosystem for Healthy Active People in Europe (I3-INSHAPE)

- Siirtymä terveydenhuollosta (Health Care) terveydestä huolehtimiseen (Care for Health)
- Alueen Pk-yritysten kasvun tukeminen
- Tuotteiden ja palveluiden kehittäminen dataa ja uusinta teknologiaa hyödyntäen
- Paikallisten liikunnan ja urheilun ekosysteemien tukeminen ja niiden eurooppalainen verkostoituminen
- Toimijoita Belgiasta, Hollannista, Espanjasta, Suomesta ja Unkarista
- Hanketta johtaa Cluster Sports & Technology (NL).

Yhteys;

ben.taylor@lapinamk.fi

Terhi Holappa 9.4.2024

LAPIN AMK⁷
Lapland University of Applied Sciences

www.lapinamk.fi

Kehittämisympäristöt ja elinkeinoelämä NYT — Arctic RoboWelfare

- TP 1 Hyvinvointialan kehittämisympäristöt robotiikan kokeilu- ja demonstraatioympäristöinä
- TP2 Aktivoidaan Lapin yliopiston ja AMKin hyvinvointialan robotiikan sovellusalueen tutkija- ja asiantuntijaverkosto
- TP 3 Aktivoida alueen hyvinvointialan toimijat ja löytää uudet ideat, kehittämiskohteet ja tarpeet robotiikan osalta
- TP 4 Robotiikan käyttöönoton kokeileminen (pilotit)

Kohderyhmä:

- Hyvinvoinnin ja terveyden toimijat, ml. kolmas sektori
- Yritykset ml. robotiikkaratkaisujen toimittajat
- Hyvinvointialan robotiikan TKIO toimijat

Yhteys:

elina.keratar@lapinamk.fi

Tavoitteena mm:

- Tietoisuuden edistäminen robotiikasta ja ratkaisuista
- Robotiikan käyttöönottokynnyksen madaltaminen
- Tiedon tuottaminen robotiikan käyttöönoton tueksi
- Robotiikan käyttöönottoihin liittyvien palveluprosessien kehittäminen sekä robotiikan ja palveluiden yhteensovittaminen.

SoTe robotiikasta

Lääketieteelliset robotit

- Kirurgiset robotit
- Diagnostiikka robotit

Kyrki, V. ym. 2015; Business Finland 2020 (mukaellen)

Terveystieteellisten palvelurobotit (henkilökunnan työn tukeminen) esim:

- Lääkkeiden toimitus ja jakelu
- Potilaiden nostaminen ja siirto
- Puhdistus ja desinfiointi
- Etäläsnäolo, etäohjaus, etävalvonta
- Logistiikka (esim. ruoan, näytteiden ja pyykin kuljetus)

Hoiva-robotit (omahoito ja itsenäinen suoriutuminen, kuntoutusrobotit ja proteesit) esim:

- Henkilökohtainen kognitiivinen ja sosiaalinen apu (esim. kumppanirobotit, sosiaalinen vuorovaikutus)
- Henkilökohtainen fyysinen apu (esim. syöminen, siivoaminen, esineiden nostaminen)
- Kävelykuntoutus
- Älykkäät proteesit
- Eksoskeletoinit eli kehon ulkopuoliset tuet

Kokeilu ja demonstraatioympäristönä - robotiikka

Kehittämissympäristöt ja elinkeinoelämä JATKO ? — Living Lab Pruntsi

Living Lab Pruntsi –hankkeessa suunniteltiin hyvinvointi- ja terveysteknologiaa hyödyntävää älykkään asumisen kehittämis- ja oppimisympäristö konseptia, jossa kohtaavat opiskelijat, suunnittelijat, yritykset, alan työntekijät sekä asiakkaat.

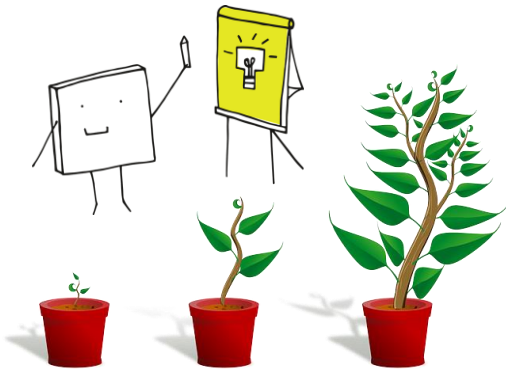

Anniina.tohmola@lapinamk.fi

LAPIN AMK⁷
Lapland University of Applied Sciences

www.lapinamk.fi

Terveysteknologian vienti

Yhteiskehittäminen ?

Hyvinvointihaasteet ja HVA tehtävä !

Lappi pilotointialueena

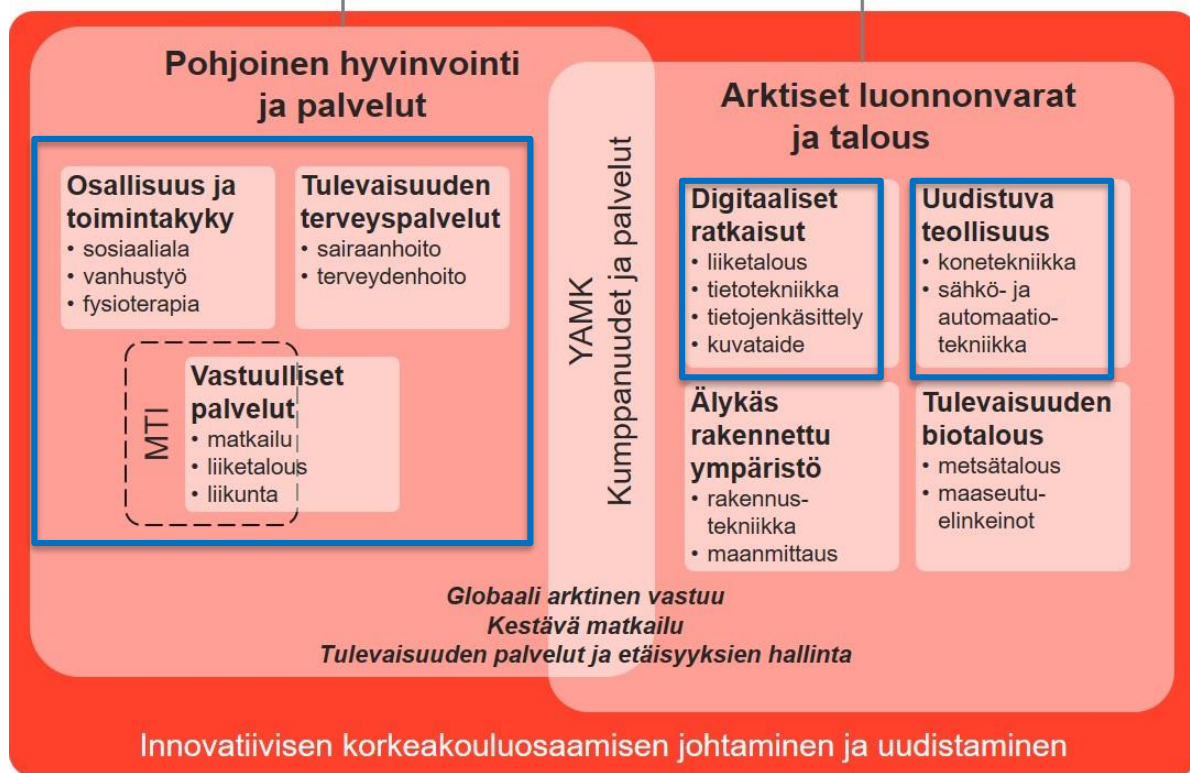
LAPIN AMK⁷
Lapland University of Applied Sciences

LAPIN AMK⁷
Lapland University of Applied Sciences

www.lapinamk.fi

HyTe teknologia intressiryhmä

- Hyvinvointi- ja terveysteknologiasta kiinnostuneiden henkilöstön edustajien monialainen ryhmittymä
- 73 hlöä tällä hetkellä
- 19.4. [Terveysteknologiasta kiinnostuneiden henkilöstön edustajien monialainen ryhmittymä](#)

Terhi Holappa, Lapin AMK

Missio

Hyvinvointi- ja terveysteknologian toimialan yrityksille tarjottava tuki ja alan innovaatiotoiminnan edistäminen edustaa uudempaa kärkeä, johon panostetaan jatkossa entistä vahvemmin

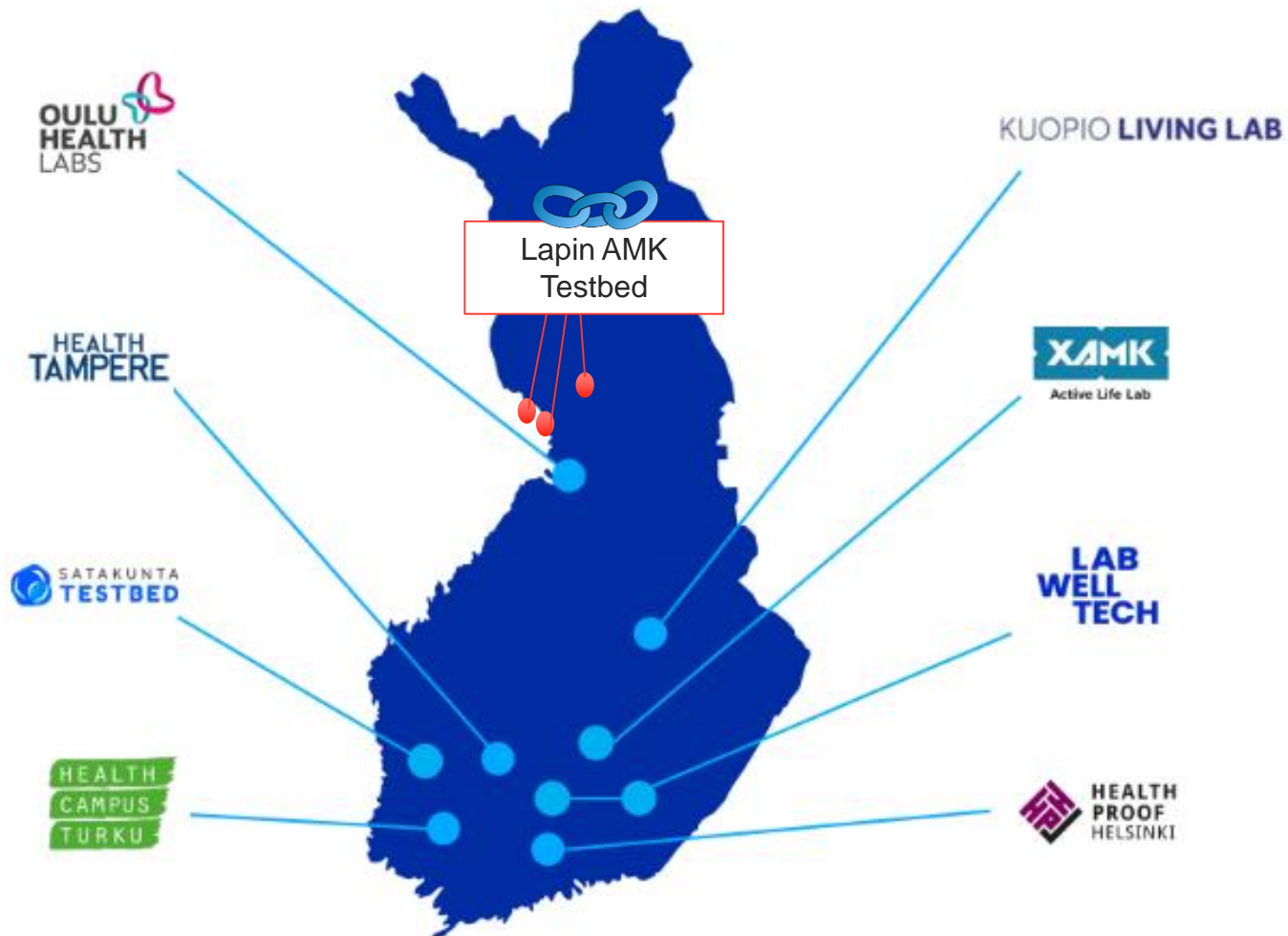
Käsitteistä ja testbedeistä

- Terveysteknologia = lääkinällinen laite (ml. ohjelmisto)
- Hyvinvointitekhnologia = ei-lääkinällinen hyvinvointiin ja terveyteen liittyvä laite tai ohjelmisto

https://mediabank.businessfinland.fi//DqFJsQxWt_tR

Hyvinvointi- ja terveysteknologian testbed myös Lapin ammattikorkeakouluun ?

Terhi Holappa 9.4.2024

Testbed kohderymä

- Lappilaiset tai Lapissa toimivat ja Lappiin etabloitumista harkitsevat hyvinvointi- ja terveysteknologian sekä sosiaali- ja terveysalan digitaalisia ratkaisuja kehittävät yritykset.
- Lappilaiset tai Lapissa toimivat teknologiayritykset, joiden liiketoiminnan painopiste on muilla toimialoilla tällä hetkellä, mutta liiketoimintaa saattaa olla tulevaisuudessa myös hyvinvointi- ja terveystoimialalla.
- Hyvinvointi- ja terveysteknologian alan yritykset muualla Suomessa.
- Lappilaiset innovaattorit (uuden liiketoiminnan ja teknologiayritysten synnyttäminen Lappiin), joihin lukeutuu esimerkiksi yrityshautomon tai yrityspalveluiden puitteissa olevat startup yritykset sekä tutkimuksesta liiketoimintaa hankkeiden myötä syntyneet / syntymässä olevat spin-off yritykset.

Terhi Holappa 9.4.2024

Skenaarioita

Lapin hyvinvoinnin ja terveyden TKI-keskittymä

Lapin digitaalisen terveyden ja hyvinvoinnin (ml. hyvinvointi- ja terveysteknologia) toimijaverkosto osaksi TKI-keskittymää ?

Kytkeytyminen kansalliseen verkostoon ?

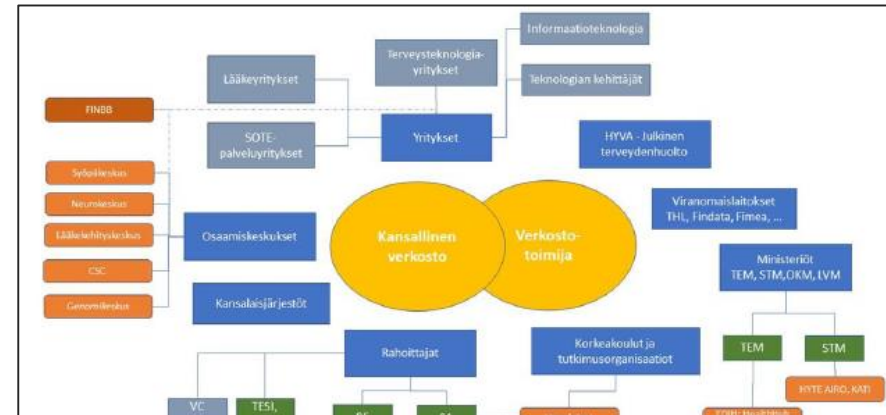
Konseptointihanke Wellbeing CoDe
12/2023-5/2024

Lapin AMK Testbed palveluiden kehittäminen hyvinvointi- ja terveysteknologian alan tuotekehityksen ja liiketoiminnan edistämiseen ?

Kytkeytyy: Hyvinvoinnin ja terveyden **kansalliseen** Testbed verkostoon.

Kohderyhmänä:

- Hyvinvointi- ja terveysteknologian sekä sotedigialan yritykset meillä ja muualla
- Innovaattorit - uuden hyvinvointi- ja terveysteknologian sekä sotedigin kehittäjät (yrityshautomo, spin-off, startup, tutkimuksesta liiketoimintaa)
- Teknologiayritykset, joita kannustetaan etsimään liiketoimintamahdollisuuksia myös hyvinvointi- ja terveys teemasta

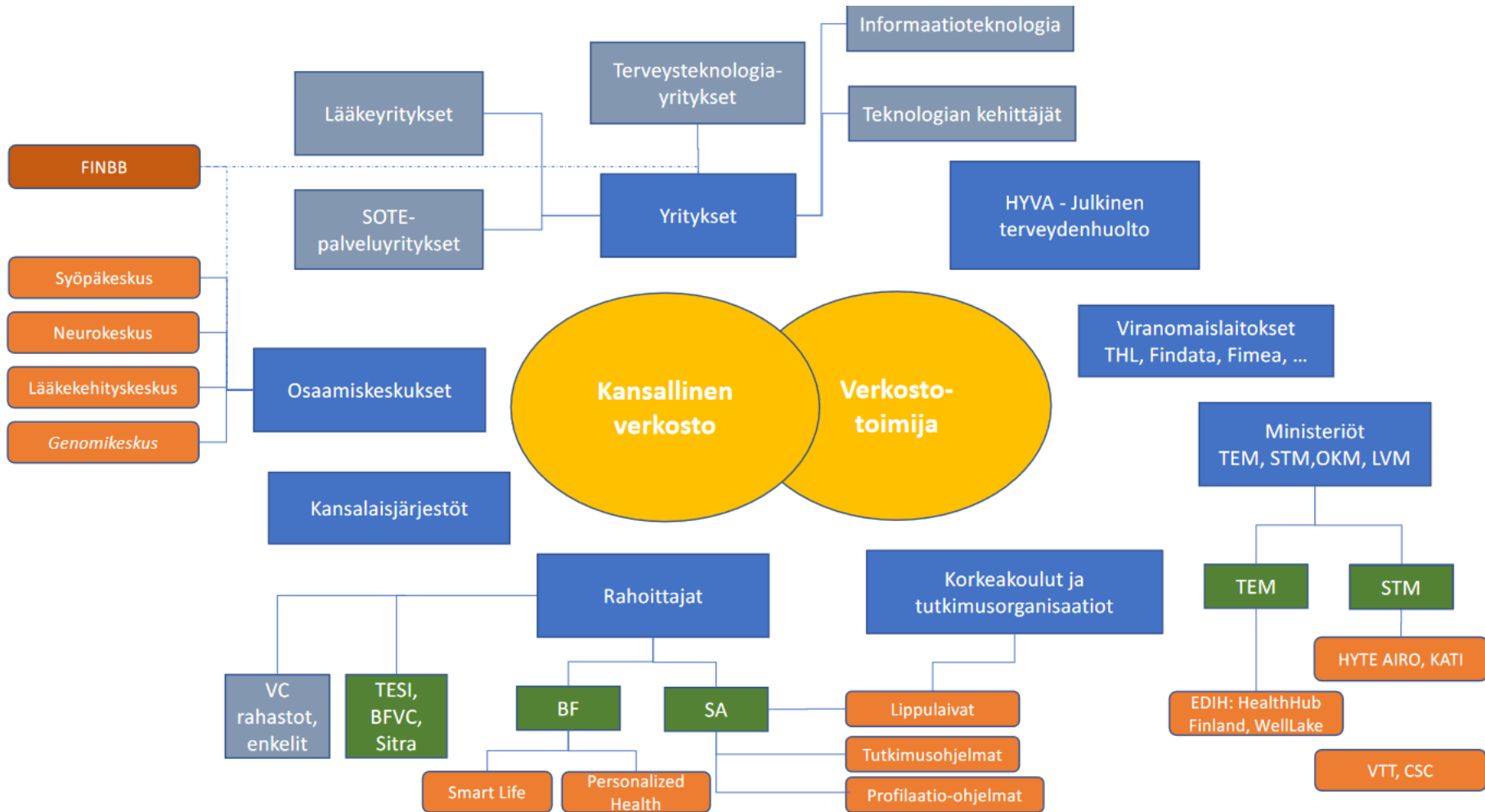
Raportti julkaistu:

<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/164954>

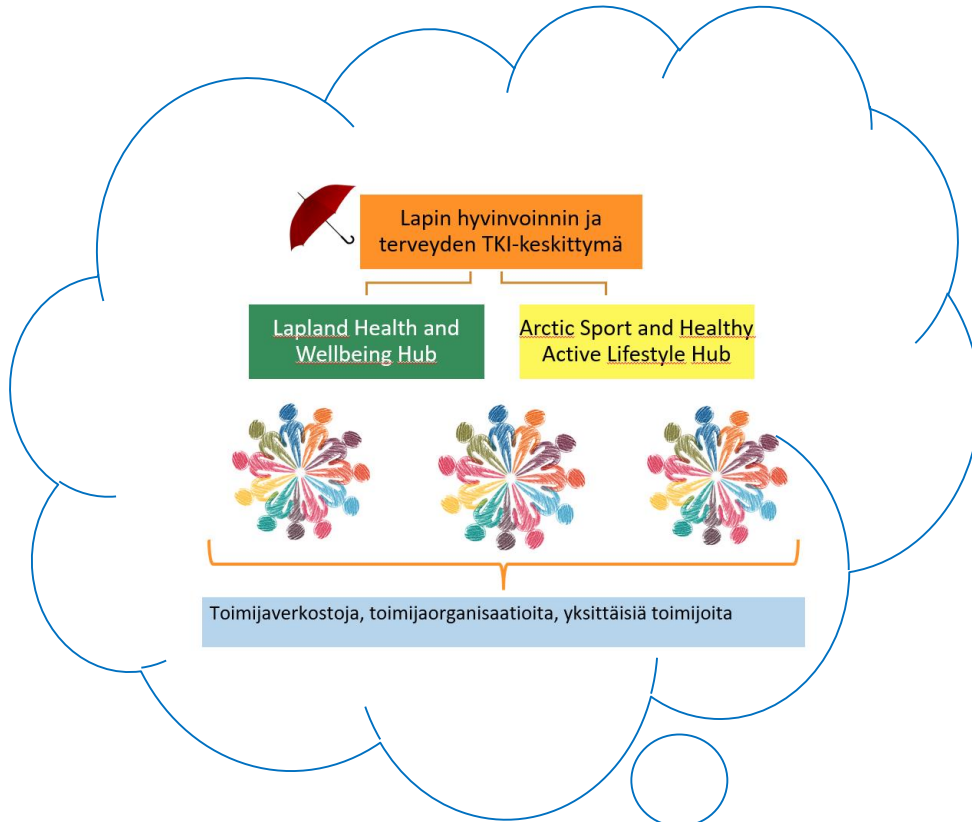
LAPIN AMK
Lapland University of Applied Sciences

www.lapinamk.fi

Kansallinen digitaalisen terveyden ja hyvinvoinnin verkosto ?

Skenaarioita

Lappiin alueellinen
Hyvinvoinnin ja terveyden
testbed osaksi TKI
keskittymää ?

AVOIMET OVET: XBIT TORNIO

18.4.2024 (live)

Tervetuloa XBit Tornion uuden oppimis ja -kehittämissympäristön avajaisiin!

XBit Tornio on digitaalisten kokemusten kehittämissympäristö. Autamme yrityksiä ja muita organisaatioita ymmärtämään, innovoimaan ja muuttamaan liiketoimintaansa soveltamalla digitaalisia ratkaisuja ja käytettävyyssuunnittelua ja -prosessia.

Ovet ovat avoinna klo 10 - 15. Tule tutustumaan studioihin ja labroihin ja uusimpiin demoihin! Luvassa on myös keynote-puheenvuoro sekä yrittäjien tarinoita.

SOTE JA DIGITALISAATIO – YHTEISTYÖLLÄ SYKETTÄ KEHITTÄMISEEN JA INNOVAATIOTOIMINTAAN

24..4.2024 (hybridi)

Tapahtumassa avatan kokonaiskuvaa sotedigitalisaatioon liittyvästä kehittämisen nykytilasta kansainvälisesti, kansallisesti sekä Lapin hyvinvointialueella.

<https://www.lapinamk.fi/fi/Esittely/Ajankohtaista/Uutiset/Valakiat>

Terhi Holappa 9.4.2024

POHJOISTA TEKOA

*Olen tuli. Olen jää. Olen myrsky.
Olen tyven. Olen luja ja herkkä.
Olen pohjoista tekoa.*